

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8CoP/13/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5118209310
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Hartelová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5118209310.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Zuzany Hartelovej a členiek senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a JUDr. Táne Rapčanovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: O. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov - matky: V. U., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom A. XXXX/XX, R., t. č. bytom U. XX, R., zastúpenej splnomocneným zástupcom JUDr. Ladislavom Ščurym, advokátom so sídlom O. XXXX, T., a otca: O. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom D. XXXX/X, R., o zmenu úpravy rodičovských práv a povinností, o odvolaní matky maloletého dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 30P/148/2018-713 zo dňa 18. augusta 2021 a o späťvzátí návrhu otca na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností, takto

rozhodol:

I. Späťvzatie návrhu otca na zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti nepripúšťa a konanie nezastavuje.

II. Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým súd návrh matky na zvýšenie výživného zamietol, potvrdzuje.

III. V ostatných výrokoch rozsudok okresného súdu mení tak, že

a) Schvaľuje dohodu rodičov maloletého v nasledovnom znení:

Maloletý O. O., nar. XX. XX. XXXX, sa zveruje do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, a to matky V. U., nar. XX. XX. XXXX, a otca O. O., nar. XX. XX. XXXX.

Matka si prevezme maloletého O. O. z bytu otca v nedeľu párneho týždňa o 17:00 hod. a otec si prevezme maloletého z bytu matky v nedeľu nepárneho týždňa o 17:00 hod.

Rodinné prídavky si bude uplatňovať matka maloletého, daňový bonus si bude uplatňovať otec maloletého.

b) Počas trvania striedavej starostlivosti sa výživné neurčuje.

IV. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 15P/369/2015-224 zo dňa 22. 01. 2018 vo výrokoch I., ktorým súd schválil dohodu rodičov upravujúcej osobnú starostlivosť o maloletého, vo výroku III. o bežnom výživnom a výroku V. o úprave styku otca s maloletým.

V. Návrh matky na uloženie výchovného opatrenia zamietla.

VI. Otec je povinný nahradiť Slovenskej republike trovy štátu vo výške 97,56 eur, na účet Okresného súdu Žilina, v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

VII. Matka je povinná nahradiť Slovenskej republike trovy štátu vo výške 297,56 eur na účet Okresného súdu Žilina, v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

VIII. Žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Žilina (ďalej „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 30P/148/2018-713 zo dňa 18. 08. 2021 návrh otca na zverenie maloletého O. do jeho osobnej starostlivosti zamietol a konanie o návrhu otca na zverenie maloletého O. do striedavej osobnej starostlivosti zastavil. V poradí tretím výrokom upravil styk otca s maloletým O. každý páry týždeň vo štvrtok, kedy si otec maloletého prevezme z predškolského alebo školského zariadenia, do pondelka, kedy maloletého odovzdá v predškolskom alebo školskom zariadení; každý nepárny týždeň v utorok, kedy otec maloletého prevezme z predškolského alebo školského zariadenia, do stredy, kedy maloletého odovzdá v predškolskom alebo školskom zariadení a vo štvrtok, kedy maloletého prevezme z predškolského alebo školského zariadenia, do piatka, kedy maloletého odovzdá do predškolského alebo školského zariadenia; počas vianočných sviatkov každý páry rok od 23. 12. od 17:00 hod. do 29. 12. do 17:00 hod., každý nepárny rok od 29. 12. od 17:00 hod. do 06. 01. nasledujúceho roka do 17:00 hod.; každý nepárny rok počas jarných prázdnin od pondelka od 17:00 hod. do piatka do 17:00 hod.; každý páry rok počas veľkonočných sviatkov od štvrtka od 17:00 hod. do utorka do 17:00 hod. a počas letných prázdnin každý rok od 01. 07. od 9:00 hod. do 15. 07. do 18:00 hod. a od 01. 08. od 9:00 hod. do 15. 08. do 18:00 hod. s tým, že počas uvedenej osobitnej úpravy otec maloletého prevezme od matky v mieste bydliska matky a po skončení stretnutia odovzdá matke v mieste bydliska matky. Matke zároveň uložil povinnosť maloletého na stretnutie riadne pripraviť. Návrh matky na zvýšenie výživného na maloletého O. zamietol. Súd zároveň rozhodol, že otec a matka budú znášať trovy priznané znalcomi - znalečné vo výške 595,12 eur, každý v jednej polovici. Otcovi uložil povinnosť zaplatiť sumu 97,56 eur a matke sumu 297,56 eur na účet Okresného súdu Žilina v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal. Uvedeným rozsudkom okresný súd zmenil rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 15P/369/2015-224 zo dňa 22. 01. 2018 v časti úpravy styku otca s maloletým O..

2. V odôvodnení konštatoval, že otec sa návrhom podaným na okresnom súde dňa 15. 06. 2018 domáhal zmeny posledného rozhodnutia súdu o úprave práv a povinností k maloletému O. a zverenia maloletého do jeho osobnej starostlivosti, ktorý návrh odôvodnil neschopnosťou matky samostatne sa starať o maloleté dieťa a stupňujúcim sa fyzickým a psychickým ubližovaním maloletému dieťaťu zo strany matky, ktorá trpí bipolárnou afektívnou poruchou. Podľa otca sa od zverenia syna do starostlivosti matky rapídne zhoršil jeho vývoj, matka zanedbáva jeho zdravotnú starostlivosť. Otec svoj návrh doplnil návrhom doručeným súdu dňa 14. 05. 2019, kedy žiadal zveriť maloletého do jeho starostlivosti, matku zaviazal prispievať na výživu maloletého 80,- eur mesačne, upraviť styk matky s maloletým, alternatívne, ak by sa znaleckým dokazovaním preukázalo, že matka je skutočne schopná starať sa o dieťa, zveriť maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

3. Podaním doručeným súdu dňa 16. 08. 2021 otec návrh na zverenie maloletého O. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov zobral späť a žiadal, aby súd zveril maloletého do jeho osobnej starostlivosti, matku zaviazal prispievať na výživu maloletého 80,- eur mesačne a upravil styk matky s maloletým.

4. Rozsudkom zo dňa 20. 05. 2019 súd návrh otca na zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti a alternatívne zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov zamietol, zároveň však rozšíril styk otca s maloletým tak, že tento je oprávnený stretávať sa s maloletým každý páry týždeň vo štvrtok, kedy maloletého otec prevezme z materskej školy, do pondelka, kedy maloletého odovzdá v materskej škole, každý nepárny týždeň v utorok, kedy maloletého prevezme z materskej školy, do stredy, kedy maloletého odovzdá v materskej škole a vo štvrtok, kedy maloletého prevezme z materskej školy, do piatka, kedy maloletého odovzdá do materskej školy, v súvislosti s čím zároveň zmenil rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 15P/369/2015-224 zo dňa 22. 01. 2018 v časti úpravy styku otca s maloletým. Súd tiež uložil rodičom výchovné opatrenie, a to povinnosť 12-krát podrobiť sa odbornému poradenstvu a konzultáciám na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina za účelom zlepšenia schopnosti rodičov navzájom komunikovať o výchove maloletého dieťaťa. Na základe odvolania otca bol uvedený rozsudok, okrem výroku o uložení výchovného opatrenia rodičom maloletého a naň nadväzujúceho výroku o uložení povinnosti Referátu poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 8CoP/47/2019-501 zo dňa 29. 04. 2020 zrušený a vec bola vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie.

5. V priebehu konania sa matka na pojednávaní dňa 23. 06. 2021 domáhala zvýšenia výživného na maloletého na sumu 150,- eur mesačne od podania návrhu s odôvodnením, že došlo k zmene pomerov.

6. Súd vo veci rozhodol aplikujúc ust. § 24 ods. 2, 4, § 25 ods. 1, 2, § 26, § 28 ods. 1, 2, § 36 ods. 1, § 37 ods. 2 písm. d), § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“).

7. Súd konštatoval, že naposledy bolo rozhodnuté o úprave práv a povinností k maloletému dieťaťu rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 15P/369/2015-224 zo dňa 22. 01. 2018, ktorým súd schválil dohodu rodičov o zverení maloletého do osobnej starostlivosti matky, s tým, že obidvaja rodičia budú maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok. Otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 100,- eur mesačne. Rodičia sa dohodli na úprave styku otca s maloletým O. každý párný kalendárny týždeň v sobotu od 10:00 hod. do 18:00 hod. a v nedeľu od 10:00 hod. do 18:00 hod., každý utorok a štvrtok od 16:00 hod. do 19:00 hod.

8. Súd návrh otca na zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti zamietol, majúc za to, že nenastala taká zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu posledného rozhodnutia, keďže mal preukázané, že matka starostlivosť o maloletého riadne zabezpečuje. Kolízny opatrovník nezistil žiadne nedostatky v starostlivosti matky o maloletého. Zo správy MUDr. O. C., primára oddelenia psychiatrie, súd zistil, že matka je dlhodobo v starostlivosti ambulancie v súvislosti s duševným ochorením, bipolárnou afektívnou poruchou, pričom ochorenie je dlhodobo v sociálnej a čiastočne v pracovnej remisii. Vzhľadom k aktuálnemu zdravotnému stavu matky nie je predpoklad ohrozenia maloletého dieťaťa zo strany matky.

9. Súd sa zaoberal aj možnosťou zverenia maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Podľa znaleckého posudku znalca PhDr. Jozefa Ďanovského je v záujme dieťaťa rozšírený styk otca s maloletým, ktorý sa aktuálne realizuje a keďže obidvaja rodičia sú spôsobilí zabezpečovať starostlivosť o dieťa, prehodnotiť striedavú starostlivosť rodičov o dieťa až v čase, pokiaľ nastúpi do školy. Súd mal preukázané, že obidvaja rodičia sú spôsobilí starostlivosť o maloletého zabezpečovať. Medzi rodičmi pretrváva zlá komunikácia napriek tomu, že absolvovali výchovné opatrenie, poradenstvo na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina.

10. Súd skúmal, či striedavá osobná starostlivosť bude v záujme maloletého a či budú takto lepšie zaistené jeho potreby. Maloletý má k oboj rodičom pozitívny vzťah. Podľa názoru súdu rodičia by mali komunikovať ohľadne svojho dieťaťa, čo sa týka starostlivosti, jeho výchovy, výživy, zdravotného stavu, jeho potrieb, aj pokiaľ je dieťa zverené len jednému z rodičov a ešte užšia spolupráca rodičov a vhodná komunikácia rodičov je nevyhnutná práve v prípade zverenia maloletého do striedavej osobnej starostlivosti, kedy je potrebné dohodnúť sa v bežných ale aj v podstatných otázkach výchovy maloletého dieťaťa, informovať sa navzájom o všetkých veciach, udalostiach, ktoré sa týkajú dieťaťa, ktoré nastali v čase, pokiaľ bolo dieťa v starostlivosti jedného z rodičov. Podľa názoru súdu je potrebné, aby sa situácia stabilizovala a rodičia sa naučili spolupracovať najskôr pri rozšírenom styku otca s maloletým a následne, pokiaľ bude maloletý plniť školskú dochádzku, bude starší, je možné prehodnotiť starostlivosť o maloletého a rozhodnúť aj o striedavej osobnej starostlivosti rodičov o maloletého, s prihliadnutím na jeho záujem. Vzhľadom na uvedené súd návrh otca na zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti zamietol

11. Pokiaľ ide o návrh otca na zverenie maloletého do striedavej starostlivosti, nakoľko otec tento zobral späť podaním zo dňa 16. 08. 2021, konanie o návrhu otca na zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti rodičov podľa § 29 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“) zastavil.

12. S prihliadnutím na citové väzby maloletého, jeho vývinové potreby, stabilitu výchovného prostredia a rešpektovanie práva maloletého na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov súd, keďže zamietol návrh otca na zverenie maloletého do jeho starostlivosti, dospel k záveru o potrebe zmeny stretávania sa otca s maloletým oproti poslednému rozhodnutiu. Nakoľko podľa názoru súdu je otec spôsobilý zabezpečovať starostlivosť o maloletého aj počas dlhšej doby, maloletý podrástol, má pozitívny vzťah k otcovi, zmenil posledné rozhodnutie súdu v časti úpravy styku a upravil stretávanie otca s maloletým s tým, že pokiaľ ide o bežný styk, tento sa v zmysle predchádzajúceho rozhodnutia v tejto veci, zrušeného odvolacím súdom, už realizoval. Súd upravil stretávanie otca s maloletým aj počas vianočných sviatkov, jarných prázdnin, veľkonočných sviatkov a letných prázdnin.

13. Matka v priebehu konania na pojednávaní dňa 23. 06. 2021 požiadala súd o zvýšenie výživného na sumu 150,- eur mesačne od podania návrhu.

14. Súd návrh matky na zvýšenie výživného zamietol, majúc za to, že naposledy určená výška výživného 100,- eur mesačne postačuje na pokrytie odôvodnených potrieb maloletého.

15. Konštatoval, že otec pracoval u toho istého zamestnávateľa, pričom priemerný mesačný čistý príjem za obdobie 01 - 05/2016 predstavoval sumu 485,- eur, spolu s cestovnými náhradami jeho priemerný

zárobok predstavoval 635,- eur. V roku 2020 priemerný mesačný čistý príjem otca predstavoval 531,- eur a cestovné náhrady 54,- eur a v roku 2021 - 498,- eur + 15,- eur cestovné náhrady. Jeho výdavky predstavujú výdavky na bývanie, aj s energiami vo výške 200,- eur mesačne, splátka úveru na rekonštrukciu bytu mesačne 200,- eur, má bežné výdavky na stravu, ošatenie, hygienu. Matka poberá invalidný dôchodok vo výške 159,- eur, pracuje na polovičný pracovný úväzok s priemerným mesačným príjmom 295,- eur, okrem toho si mesačne privyrába, spolu má príjem okolo 500,- eur. Za bývanie matka platí 450,- eur mesačne, internet a telefón 45,- eur mesačne, splátka úveru je 70,- eur mesačne. Maloletý O. navštevuje materskú školu, kde za stravu je poplatok okolo 30,- eur mesačne, poplatok za ZRŠ a pomôcky v škôlke je ročne 50,- eur, ďalej má bežné výdavky so stravou a ošatením. Súd prihliadol aj na to, že v čase posledného rozhodnutia súdu bol upravený len krátkodobý styk otca s maloletým, pričom došlo k rozšíreniu styku otca s maloletým, počas ktorého otec zabezpečuje všetky potreby maloletého. Súd prihliadol aj na to, že matka si plní svoju vyživovaciu povinnosť tiež formou osobnej starostlivosti, uspokojovaním bytových potrieb maloletého a časť potrieb maloletého sa uhrádza z rodinného prídavku, ktorý je k rukám matky vyplácaný.

16. Súd rozhodol aj o trovách štátu v súvislosti so znaleckým dokazovaním tak, že obaja rodičia budú znášať trovy priznané znalcom - znalečné vo výške 595,12 eur, pričom otec zaviazal zaplatiť sumu 97,56 eur na účet Okresného súdu Žilina, keďže otec zložil preddavok vo výške 200,- eur a matku vo výške jednej polovice, teda 297,56 eur, keďže matka preddavok nezložila. Súd pri rozhodovaní o trovách štátu vychádzal z toho, že konanie vo veci úpravy práv a povinností k maloletému dieťaťu je konaním, ktoré môže začať aj bez návrhu a pokiaľ sa rodičia nedohodnú na úprave práv a povinností a je potrebné vykonať znalecké dokazovanie, musia sa rodičia podieľať spoločne na trovách spojených so znaleckým dokazovaním.

17. Súd následne podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „C. m. p.“) žiadnemu z účastníkov konania nárok na náhradu trov konania nepriznal.

18. Súd uvedeným rozhodnutím zmenil rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 15P/369/2015-224 zo dňa 22. 01. 2018 v časti úpravy styku otca s maloletým O..

19. Proti tomuto rozsudku čo do výroku, ktorým súd zamietol návrh matky na zvýšenie výživného, podala matka maloletého z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f), h) C. s. p. odvolanie, ktorým sa domáhala zmeny napadnutého rozsudku okresného súdu v tejto časti spočívajúcej v uložení povinnosti otcovi prispievať na výživu maloletého sumou 150,- eur mesačne od podania návrhu.

20. Matka maloletého mala zato, že záver súdu o nedôvodnosti jej návrhu na zvýšenie výživného je nesprávny a súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam.

21. Matka vytýkala súdu, že nezávažil potencialitu príjmu na strane otca, nakoľko tento má možnosť zamestnať sa v lepšie platenej práci. Momentálne je zamestnaný ako skladník, kde jeho čistý mesačný príjem predstavuje sumu 498,- eur + 15,- eur cestovné náhrady. Otec je však vyučený automechanik a keby sa zamestnal vo svojom vyučenom odbore, mohol by dosahovať značne vyšší príjem.

22. Podľa matky je informácia o aktuálnom príjme otca účelová, keď vzhľadom na výdavky otca a výživné, ktoré platí, mu na stravu a bežné výdavky neostane nič. Otec preto podľa jej názoru účelovo uviedol nižší príjem ako skutočne dosahuje, alebo má nižšie výdavky ako uvádza.

23. Matka poukázala tiež na to, že ona je poberateľkou invalidného dôchodku, pričom je aj zamestnaná na polovičný úväzok, v snahe zaobstarať pre ňu a ich syna čo najlepšie podmienky na žitie. Nakoľko sa jej nájom za byt, v ktorom s maloletým býva, zvýšil o 50,- eur, je jej finančná situácia náročná. Vzhľadom na možnosti a schopnosti otca má za to, že je schopný nájsť si výhodnejšie zamestnanie, a tým aj dosahovať vyšší príjem čo preukazuje priloženými ponukami práce z portálu bazos.sk. Z týchto ponúk možno vyčítať, že v R. a v blízkom okolí sa môže otec zamestnať ako automechanik s príjmom vo výške okolo 1.000,- eur.

24. Matka pri rozhodovaní o jej návrhu namietala aj zohľadnenie rozšírenia styku otca s maloletým, počas ktorého podľa súdu otec zabezpečí všetky potreby maloletého. Podľa matky uvedené nie je dôvodom na to, aby súd neupravil výšku výživného. Aj keď je styk otca s maloletým rozšírený, jej opodstatnené výdavky na maloletého sa neznížia, nakoľko takto upravený styk otca s maloletým fungoval aj pred rozhodnutím súdu, pretože tak funguje od prvého rozhodnutia súdu prvej inštancie od 20. 05. 2019. Na pojednávaní dňa 23. 06. 2021 uviedla svoje opodstatnené výdavky na maloletého a preto žiadala aj zvýšiť výživné, pretože toto nepostačuje na uhradenie všetkých potrieb maloletého. Súd iba právoplatne ustálil styk otca s maloletým, ktorý už aj tak predtým fungoval, avšak jej návrh na zvýšenie výživného nezávažil dostatočným spôsobom. Súd podľa matky nezohľadnil ust. § 62 ods. 2 a § 75 ods. 1 zákona o rodine.

25. Podaním doručeným do elektronickej schránky súdu dňa 22. 09. 2021 matka maloletého doplnila svoje odvolanie, v ktorom doplnení namietala aj výrok okresného súdu, ktorým jej uložil povinnosť nahradiť trovy štátu vo výške 297,56 eur.

26. Podľa matky súd nesprávne určil, že s otcom budú znášať trovy priznané znalcovi rovným dielom (t. j. každý v 1), nakoľko tento dôkaz navrhol otec ako navrhovateľ celého súdneho konania a dokonca aj sám zaplatil preddavok na znalca vo výške 200,- eur. Preto by mal trovy priznané znalcovi, ktorý bol ustanovený na základe jeho podnetu, znášať výlučne sám navrhovateľ.

27. Uviedla, že súd mal v konaní preukázané, že je poberateľkou invalidného dôchodku, pričom sa snaží privyrobiť si tak, že sa zamestnala aspoň na polovičný úväzok. Jej mesačný príjem spolu predstavuje sumu okolo 500,- eur, pričom musí platiť výdavky na bývanie, stravu a ošatenie.

28. Navrhla preto, aby súd výrok o uložení jej povinnosti zaplatiť sumu 297,56 eur zrušil a výrok, ktorým otec zaviazal na zaplatenie sumy 97,56 eur zmenil a otcovi uložil povinnosť zaplatiť sumu 395,12 eur na účet Okresného súdu Žilina.

29. Odvolanie proti rozsudku okresného súdu, a to čo do výroku o zamietnutí návrhu otca na zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti, podal aj otec maloletého. Odvolanie otec podal v elektronickej podobe, avšak bez jeho autorizácie podľa zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákona o e-Governmente) v znení neskorších predpisov.

30. Podľa § 123 ods. 2 C. s. p. podanie vo veci samej je najmä žaloba, vzájomná žaloba, zmena žaloby, späťvzatie žaloby, odpor, odvolanie, dovolanie, a ak to z povahy veci vyplýva, aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia.

31. Podľa § 125 ods. 2 C. s. p. podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

32. Podľa § 23 ods. 1 zákona o e-Governmente orgán verejnej moci vykoná pri výkone verejnej moci autorizáciu elektronického podania alebo elektronického úradného dokumentu kvalifikovaným elektronickým podpisom vyhotoveným s použitím mandátneho certifikátu alebo kvalifikovanou elektronickou pečaťou, ku ktorým pripojí kvalifikovanú elektronickú časovú pečiatku, a to spôsobom podľa odseku 3. Osoba, ktorá nie je orgánom verejnej moci, vykoná autorizáciu elektronického podania,

a) ak sa podľa zákona podáva v elektronickej podobe a zákon neustanovuje iný spôsob autorizácie

alebo ak je podľa osobitného predpisu náležitou podania vlastnoručný podpis

1. kvalifikovaným elektronickým podpisom alebo kvalifikovanou elektronickou pečaťou,
2. použitím na to určenej funkcie informačného systému prístupového miesta a po úspešnej autentifikácii osoby ktorá autorizáciu vykonáva, zodpovedajúcej najmenej úrovni zabezpečenia "pokročilá" podľa osobitného predpisu, ak sa zabezpečí uvedenie tejto osoby ako odosielateľa elektronickej správy, nemennosť obsahu autorizovaného dokumentu do momentu uloženia v elektronickej schránke adresáta, spojenie autorizovaného dokumentu s identifikátorom osoby odosielateľa a zachovanie väzby medzi nimi, ak to osobitný predpis nezakazuje alebo

3. uznaným spôsobom autorizácie, ak to osobitný predpis nezakazuje,

b) kvalifikovaným elektronickým podpisom, ktorého kvalifikovaný certifikát obsahuje minimálny súbor osobných identifikačných údajov reprezentujúcich jedinečným spôsobom fyzickú osobu podľa osobitného predpisu, a ktorý zahrnul do autorizácie aj kvalifikovanú elektronickú časovú pečiatku, ktorá určuje dátum a čas, po ktorom nastala autorizácia, ak je podľa osobitného predpisu náležitou podania vlastnoručný podpis, ktorý musí byť úradne osvedčený.

33. Podľa § 25 ods. 1 zákona o e-Governmente ak osobitný predpis na účely konania o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach osôb ukladá osobe povinnosť podať alebo doručiť orgánu verejnej moci návrh na začatie konania, žalobu, žiadosť, sťažnosť, vyjadrenie, stanovisko, ohlásenie alebo iný dokument alebo ak ju na ich podanie oprávňuje, považuje sa táto povinnosť za riadne splnenú alebo toto oprávnenie za riadne využité podaním elektronického podania alebo doručením elektronického podania, ktoré je autorizované za podmienok podľa § 23 ods. 1. Ustanovením prvej vety nie sú dotknuté oprávnenia orgánu verejnej moci podľa osobitných predpisov požadovať odstránenie väd, doplnenie elektronického podania, odmietnuť prijatie elektronického podania alebo možnosť, či

povinnosť orgánu verejnej moci nekonať alebo konanie zastaviť, ak je elektronické podanie neúplné. Elektronické podanie je podané jeho odoslaním do elektronickej schránky orgánu verejnej moci; na účely preukázania momentu odoslania sa použijú údaje z potvrdenia podľa § 5 ods. 8.

34. Odvolanie otca, ktoré je podaním vo veci samej, bolo podané elektronicky bez autorizácie otca v zmysle § 23 ods. 1 zákona o e-Governmente, preto ho bolo v zmysle § 125 ods. 2 C. s. p. potrebné v lehote 10 dní dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo autorizované v elektronickej podobe. V zmysle citovaného ustanovenia § 125 ods. 2 C. s. p. súd na dodatočné doručenie podania v prípade, ak bolo podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa zákona o e-Governmente nevyzýva, na takéto podanie sa neprihliada a nie je možné o ňom rozhodovať (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 442/2021 zo dňa 03. 02. 2022). Nakoľko odvolanie otca podané elektronickými prostriedkami neobsahovalo autorizáciu v zmysle § 23 ods. 1 zákona o e-Governmente a toto nebolo v zmysle § 125 ods. 2 C. s. p. doručené v listinnej podobe alebo autorizované v elektronickej podobe, odvolací súd na odvolanie podané otcom maloletého neprihliadal.

35. Otec maloletého v elektronickej podobe, avšak bez autorizácie podľa zákona o e-Governmente podal aj vyjadrenie k odvolaniu matky maloletého a následným vyjadreniam matky, či už k jeho odvolaniu alebo podaniam v zmysle § 373 ods. 3, § 374 C. s. p., ktoré okresný súd napriek ust. § 125 ods. 2 vety prvej za bodkočiarkou doručoval na vyjadrenie matke maloletého prostredníctvom jej splnomocneného zástupcu.

36. Matka v reakciách na podania otca uviedla, že pokiaľ ide o zmenu osobnej starostlivosti, nedošlo k takej podstatnej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu doterajšej úpravy a pokiaľ ide o jej návrh na zvýšenie výživného, s poukazom na potencialitu príjmov mala za to, že je dôvodné zvýšenie výživného zo strany otca.

37. Kolízny opatrovník sa k odvolaniam ani k následným podaniam účastníkov konania nevyjadril, na výzvu okresného súdu len oznámil, že súhlasí s rozhodnutím odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania.

38. Podaním doručeným Okresnému súdu Žilina dňa 24. 05. 2022, odstúpeným odvolaciemu súdu dňa 27. 05. 2022, zobral otec maloletého návrh vo veci úpravy práv a povinností k maloletému z dôvodu uzavretia rodičovskej dohody s matkou maloletého v celom rozsahu späť. Súčasťou späťvzatia návrhu otca bol súhlas matky maloletého so späťvzatím návrhu. Spolu so späťvzatím návrhu otec maloletého zároveň podal na Okresnom súde Žilina návrh na schválenie rodičovskej dohody súdom vo veci striedavej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa.

39. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.), po zistení, že odvolanie matky čo do výroku, ktorým súd jej návrh na zvýšenie výživného zamietol, bolo podané včas, účastníkom konania (§ 362 C. s. p., § 7 C. m. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 C. s. p.), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu podľa § 65, § 66 C. m. p. a po doplnení dokazovania v zmysle § 68 C. m. p. rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí návrhu matky na zvýšenie výživného podľa § 387 C. s. p. ako vecne správny potvrdil, v ostatných výrokoch rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 C. s. p. zmenil, keď nezistil dôvody pre potvrdenie napadnutého rozsudku, ani pre jeho zrušenie v tejto časti.

40. Nakoľko mimosporové konanie je ovládané princípom materiálnej pravdy vyžadujúcim od súdu (vrátane odvolacieho) zistenie skutočného stavu veci (§ 35, § 36, § 68 C. m. p.), pričom v zmysle § 378 ods. 1, § 217 ods. 1 C. s. p. súd rozhoduje podľa stavu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia, odvolací súd, aj vzhľadom na skutočnosť, že z podania otca, ktorým zobral návrh na začatie konania späť a následnej správy kolízneho opatrovníka vyplynuli skutočnosti, ktoré nasvedčovali tomu, že po rozhodnutí súdu prvej inštancie došlo na strane účastníkov konania k zmene skutkových okolností dôležitých pre rozhodnutie (aj vo vzťahu k odvolaním napadnutému výroku o výživnom), nariadil vo veci pojednávanie, na ktorom doplnil dokazovanie za účelom zistenia skutočného stavu veci ku dňu rozhodnutia odvolacieho súdu. Odvolací súd na nariadenom pojednávaní zopakoval a doplnil dokazovanie výsluchom účastníkov konania a listinami - znaleckým posudkom znalca PhDr. Jozefa Ďanovského č. 50/2020, inzerátni zo stránky bazos.sk (príloha odvolania matky), správou kolízneho opatrovníka zo dňa 11. 08. 2022, lustráciou v Sociálnej poisťovni na matku, správou Sociálnej poisťovne zo dňa 04. 10. 2022, správou

zamestnávateľa otca SOR SLOVAKIA, s. r. o., Žilina o príjme otca, správou Základnej školy U., R., správou Daňového úradu Žilina a zmluvou o nájme bytu matky.

41. Odvolací súd sa v prvom rade musel vysporiadať so späťvzatím návrhu otca na zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti.

42. Podľa § 370 ods. 1 C. s. p. ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia.

43. Podľa § 370 ods. 2 C. s. p. súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví.

44. Podľa § 29 ods. 1 C. m. p. navrhovateľ môže počas konania zobrať návrh na začatie konania späť, a to celkom alebo sčasti. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

45. Podľa § 29 ods. 2 C. m. p. súd konanie nezastaví, ak sa mohlo začať aj bez návrhu a je potrebné v konaní pokračovať.

46. Vychádzajúc z citovaných ustanovení odvolací súd späťvzatie návrhu otca na zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti nepripustil a konanie nezastavil, keď v danom prípade konanie mohlo začať aj bez návrhu a podľa názoru odvolacieho súd je potrebné v konaní pokračovať. K záveru o potrebe pokračovania konania odvolací súd dospel na základe skutočnosti, že z podania otca, ktorým zobral návrh na začatie konania späť, vyplýva, že dôvodom späťvzatia nie je skutočnosť, že netrvá na zmene doterajšej úpravy práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, ale skutočnosť, že medzi rodičmi došlo k dohode ohľadne osobnej starostlivosti maloletého, odlišnej od poslednej úpravy rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 15P/369/2015-224 zo dňa 22. 01. 2018, v súvislosti s ktorou dohodou bol na okresnom súde podaný i návrh na schválenie tejto rodičovskej dohody. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť odvolací súd má za to, že je v záujme všetkých účastníkov konania, predovšetkým však v záujme maloletého dieťaťa, v konaní pokračovať a konečným meritórnym spôsobom upraviť rodičovské práva a povinnosti k maloletému dieťaťu v prebiehajúcim konaní, v rámci ktorého bolo vykonané rozsiahle dokazovanie.

47. Na odvolacom pojednávaní matka maloletého zotrvala na odvolaní podanom proti rozsudku okresného súdu vo výroku, ktorým súd jej návrh na zvýšenie výživného zamietol, ohľadne osobnej starostlivosti o maloletého syna rodičia prejavili záujem uzavrieť rodičovskú dohodu.

48. Podľa § 36 ods. 1 zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

49. Podľa § 24 ods. 2 zákona o rodine ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

50. Podľa § 24 ods. 3 zákona o rodine rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

51. Podľa § 24 ods. 4 zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

52. Rodičia maloletého na odvolacom pojednávaní navrhli schváliť rodičovskú dohodu ohľadne osobnej starostlivosti maloletého tak, že tento bude zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždenných intervaloch. Kolízny opatrovník s uzavretou rodičovskou dohodou súhlasil.

53. Pri posudzovaní či uzavretá rodičovská dohoda je v záujme maloletého dieťaťa odvolací súd vychádzal zo záverov znaleckého posudku znalca PhDr. Jozefa Ďanovského, podľa záverov ktorého má maloletý O. vytvorenú istú bezpečnú vzťahovú väzbu k obidvom rodičom; obidvaja rodičia majú k maloletému synovi vytvorené pevné rodičovské citové puto. Podľa znalca zároveň obaja rodičia majú vzhľadom na osobnostnú štruktúru dostatočné predpoklady na zabezpečenie starostlivosti o ich maloleté dieťa, vrátane striedavej starostlivosti. Znalec zo psychologického hľadiska považoval ako vhodný model starostlivosti o maloleté dieťa v tom čase prebiehajúci model, t. j. osobný rozšírený styk (v jednom týždni od utorka do stredy a od štvrtka do piatka, v nasledujúcom týždni od štvrtka do pondelka, poznámka odvolacieho súdu) a striedavú osobnú starostlivosť odporučil v neskoršom veku maloletého, a to po jeho nástupe do školy.

54. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 11. 08. 2022 vyplýva, že od júla 2022 rodičia maloletého fungujú na striedaní maloletého v týždenných intervaloch. V auguste majú dohodu, že matka bude mať maloletého prvé dva týždne a otec bude mať maloletého nasledujúce tri týždne, pokiaľ maloletý nezačne chodiť do školy.

55. Podľa správy Základnej školy U. v R. zo dňa 07. 10. 2022, ktorú školu maloletý navštevuje, je správanie maloletého, dochádzka, práca na hodine primeraná veku prváka. Triedna učiteľka maloletého si nevšimla rozdiel, keď je maloletý s matkou alebo s otcom, obaja rodičia sa mu venujú.

56. Skutočnosť, že v súčasnosti starostlivosť o maloletého zabezpečujú rodičia striedavo vyplýva aj z ich výpovedí na pojednávaní pred odvolacím súdom.

57. Vychádzajúc z uvedených skutočností, za situácie, kedy sa obidvaja rodičia o svoje dieťa aktívne zaujímajú, sú rovnakou mierou schopní zabezpečiť starostlivosť o maloletého a kedy dieťa má k obidvom rodičom bezpečnú vzťahovú väzbu, s prihliadnutím na skutočnosť, že rodičia v súčasnosti striedavú osobnú starostlivosť o maloletého už realizujú, pričom v starostlivosti o maloletého neboli zistené žiadne nedostatky, odvolací súd dospel k záveru, že schválenie rodičovskej dohody ohľadne striedavej osobnej starostlivosti o maloletého je v záujme maloletého. Odvolací súd ako prekážku pre schválenie rodičovskej dohody nevidel ani nedostatky v komunikácii rodičov. I keď komunikácia rodičov je problematická, z vykonaného dokazovania vyplýva, že táto na určitej (minimálne základnej) úrovni funguje, keďže rodičia boli schopní dohodnúť sa na striedavej starostlivosti, boli schopní dohodnúť sa aj na úhrade výdavkov na maloletého. Podľa vyjadrenia matky sa komunikácia medzi ňou a otcom zlepšila, i keď naďalej dochádza aj ku konfliktom (zvyšovaniu hlasu) pri riešení problémov ohľadne výchovy maloletého. Podľa vyjadrenia otca ich komunikácia rovnako fungovala, jej zhoršenie videl v súvislosti s presťahovaním sa matky, pričom mu nechcela poskytnúť údaje o jej novom bydlisku. Vychádzajúc z vyjadrení rodičov maloletého, z ktorej vyplýva, že títo sú schopní vzájomnej komunikácie aspoň na základnej úrovni, pričom určitý podiel na komunikácii rodičov má aj povaha ich osobnosti, odvolací súd nevidel prekážku pre schválenie uzavretej rodičovskej dohody. Odvolací súd má za to, že striedavá starostlivosť v danom prípade môže byť podnetom a motiváciou k tomu, aby sa rodičia maloletého snažili čo najviac kooperovať. Je práve na rodičoch maloletého, ak chcú, aby maloletý prosperoval, aby sa naučili komunikovať na neutrálnej úrovni, pri rešpektovaní osobnosti druhého rodiča a k takémuto rešpektu viedli i svojho maloletého syna. V prípade, ak vzájomný vzťah rodičov a ich komunikácia budú mať negatívny vplyv na osobnostný vývoj maloletého, môže ktorýkoľvek z rodičov podať návrh na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností, ktoré konanie zároveň môže začať súd aj bez návrhu.

58. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd rozsudok okresného súdu vo výrokoch ohľadne osobnej starostlivosti o maloletého a v nadväzujúcom výroku o úprave styku zmenil a schválil rodičovskú dohodu uzavretú rodičmi maloletého, ktorej súčasťou bola i dohoda rodičov o uplatňovaní si rodinných prídavkov a daňového bonusu na dieťa, s ktorou vyslovil súhlas aj kolízny opatrovník.

59. Takémuto postupu odvolacieho súdu nebránila ani skutočnosť, že proti výrokom súdu prvej inštancie, ktorými rozhodol o návrhu otca na zmenu osobnej starostlivosti o maloletého nebolo podané odvolanie

(viď bod 34. odôvodnenia tohto rozhodnutia), keď odvolací súd v danom prípade nebol v zmysle § 65 C. m. p. rozsahom odvolania viazaný (konanie o úpravu rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu je konaním, ktoré možno začať aj bez návrhu).

60. Pokiaľ ide o výživné, k dohode rodičov ohľadne výživného nedošlo. Matka maloletého napriek uzavretej dohode o striedavej osobnej starostlivosti o maloletého zotrvala na svojom návrhu na zvýšenie výživného od 23. 06. 2021, resp. na určení výživného zo strany otca aj počas trvania striedavej starostlivosti, s poukazom na vyšší príjem otca.

61. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

62. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

63. Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

64. Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

65. Podľa § 62 ods. 6 zákona o rodine ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

66. Podľa § 65 ods. 1 zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

67. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

68. Podľa § 77 ods. 1 zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

69. Odvolací súd z lustrácie v Sociálnej poisťovni zistil, že matka pracuje pre zamestnávateľa NPL, s. r. o., so sídlom Žilina - Brodno, vymeriavací základ matky maloletej za obdobie od 1/2021 do 12/2021 bol vo výške 311,97 eur mesačne, od 01/2022 do 08/2022 vo výške 305,45 eur. Podľa výpovede matky však jej čistý príjem predstavuje 450,- eur až 460,- eur mesačne, z ktorej výšky príjmu odvolací súd pri posudzovaní vyživovacej povinnosti aj vychádzal. Matka pracuje ako pomocná kuchárka. Matka na pojednávaní pred odvolacím súdom uviedla, že pôvodne pracovala na 7 hodín, potom si dala polovičný úväzok na 4 hodiny, lebo si chcela odložiť úver, v súčasnosti opäť robí na plný úväzok. Zo správy Sociálnej poisťovne mal odvolací súd tiež preukázané, že matka poberá invalidný dôchodok, od januára 2022 vo výške 161,50 eur. Príjem matky tak spolu predstavuje sumu 611,50 eur až 621,50 eur. Otec maloletého pracuje u zamestnávateľa SOR SLOVAKIA, s. r. o., so sídlom v Žiline na pozícii skladník, podľa správy zamestnávateľa priemerný čistý mesačný príjem otca za obdobie od 6/2021 do 12/2021 bol vo výške 610,80 eur, od 1/2022 do 9/2022 vo výške 582,37 eur, v máji 2021 mu bolo vyplatené Sociálnou poisťovňou ošetrovné, so zarátaním ktorého otec v roku 2022 dosahoval priemerný mesačný čistý príjem vo výške 582,37 eur. Z výpovede otca na pojednávaní pred odvolacím súdom vyplýva, že otec chodí aj na služobné cesty, v súvislosti s ktorými sú mu poskytované cestovné náhrady. Na Slovensku chodí na služobné cesty raz za týždeň, do zahraničia jeden alebo dva razy mesačne.

70. Pokiaľ ide o výdavky na maloletého, tieto predstavujú bežné výdavky na stravu, ošatenie, hygienu, výdavky spojené so školskou dochádzkou. Matka maloletého uviedla, že sa s otcom dohodli na striedaní sa, pokiaľ ide o úhrady v súvislosti so školskou dochádzkou syna (strava, družina). Uviedla, že synovi kúpila školskú tašku, otec mu kúpil ruksak a peračník, ktoré sú však vhodné až od druhého stupňa. Uviedla tiež, že za pomôcky na výtvarnú výchovu dala 30,- eur, ale ďalšie veci na výtvarnú výchovu, keď povedala otcovi, tak kúpil otec, synovi kúpil aj školské pomôcky na iné predmety. Otec potvrdil výpoveď matky, pokiaľ ide o striedanie sa pri hradení nákladov súvisiacich so školskou dochádzkou, pokiaľ ide o ostatné výdavky, ktoré bude potrebné vynaložiť na maloletého (napr. tábor), uviedol, že sa dohodli na ich úhrade na polovicu.

71. Vychádzajúc z uvedených skutočností, odvolací súd, s prihliadnutím na to, že dĺžka striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov je rovnaká (týždeň), počas ktorej starostlivosti každý z rodičov v rovnakom rozsahu zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloletého a príjmové pomery oboch rodičov, v ktorých nezistil zásadný nepomer, ktorý by odôvodňoval určenie povinnosti platiť výživné zo strany niektorého z rodičov, ako aj realizovanú dohodu rodičov vo vzťahu k hradeniu výdavkov spojených s výchovou maloletého, odvolací nepovažoval návrh matky na určenie výživného počas trvania striedavej osobnej starostlivosti za dôvodný, preto výživné počas trvania striedavej osobnej starostlivosti neurčil.

72. Odvolací súd zároveň potvrdil rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým súd zamietol návrh matky na zvýšenie výživného za obdobie od 23. 06. 2021 (do rozhodnutia o striedavej starostlivosti), v celom rozsahu sa stotožniac so závermi súdu v bode 25. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, na ktoré v zmysle § 387 ods. 2 C. s. p. v celom rozsahu odkazuje.

73. V zmysle § 78 ods. 1 zákona o rodine právoplatné rozhodnutie o výživnom možno zmeniť (len) keď dôjde k zmene pomerov, a to či už na strane výživou oprávneného alebo výživou povinného, prípadne na oboch stranách. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane výživou povinného či oprávneného, alebo objektívne - vývojom životných nákladov podľa § 78 ods. 3 zákona o rodine. Takouto zmenou môže byť napr. strata či nadobudnutie zamestnania (pričom v prípade straty zamestnania je potrebné skúmať príčiny tejto straty), dlhodobá práceneschopnosť, vznik novej či zánik existujúcej vyživovacej povinnosti, zmena majetkových pomerov, zmena schopností, možností poskytovať výživné, nástup do predškolského zariadenia a následne nástup školskej dochádzky, prechod medzi jednotlivými stupňami školskej dochádzky, nadobudnutie čiastočnej alebo úplnej schopnosti samostatne sa živiť, uzavretie manželstva a pod. Pri rozhodovaní o zmene výživného je potrebné porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného v dobe skoršieho a nového rozhodovania. Inak sa pri rozhodovaní o výživnom v dôsledku zmeny pomerov používajú zásady, ktoré sú rozhodujúce aj pre určenie príslušného druhu výživného.

74. Odvolací súd na základe dokazovania vykonaného okresným súdom, doplneným odvolacím súdom, po oboznámení sa s odvolaním matky maloletého dieťaťa dospel k záveru, že okresný súd správne zistil skutkový stav ohľadom odôvodnených potrieb mal. dieťaťa a možností a schopností rodičov ku dňu svojho rozhodovania, k zmene ktorých zásadným spôsobom nedošlo ani v priebehu odvolacieho konania. Súd prvej inštancie správne zisťoval všetky skutočnosti podstatné pre rozhodnutie o návrhu matky na zvýšenie výživného z hľadiska odôvodnených potrieb mal. O., ako aj z hľadiska schopností a možností rodičov, ako výživou povinných, a tieto potom v záujme zistenia podstatnej zmeny pomerov (§ 78 ods. 1 zákona o rodine) porovnal so skutočnosťami rozhodnými pre určenie výživného na maloletého v čase posledného rozhodovania o výživnom, t. j. v čase rozhodovania Okresného súdu Žilina rozsudkom č. k. 15P/369/2015-224 zo dňa 22. 01. 2018.

75. Porovnajúc okolnosti, ktoré tu boli v čase predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom s okolnosťami v čase vyhlásenia napadnutého rozhodnutia ako ich ustálil súd prvej inštancie sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o nedôvodnosti návrhu matky na zvýšenie výživného na maloletého zo strany otca. I keď z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie, ktoré si odvolací súd osvojuje, vyplýva, že na strane maloletého došlo od posledného rozhodnutia k zmene pomerov (v súvislosti s nástupom maloletého do materskej školy a následne na základnú školu), súdom naposledy určené výživné vo výške 100,- eur aj podľa názoru súdu postačovalo, do realizácie striedavej starostlivosti o maloletého, na pokrytie odôvodnených potrieb maloletého. Odvolací súd považuje za správny postup súdu prvej inštancie, pokiaľ tento pri posudzovaní zmeny pomerov na strane maloletého dieťaťa a jeho rodičov prihliadal aj na rozšírený styk otca s maloletým, ktorý sa svojim rozsahom blížil k striedavej

starostlivosti. Je zrejme, že počas pobytu maloletého u otca to bol práve otec, ktorý zabezpečoval bytové potreby maloletého ako aj výživu maloletého, okrem toho na maloletého platil výživné vo výške 100,- eur. Na strane maloletého síce v priebehu odvolacieho konania došlo k ďalšej zmene pomerov v súvislosti s jeho nástupom na základnú školu, keďže však v tom čase sa už realizovala striedavá osobná starostlivosť o maloletého oboma rodičmi, odvolací súd ani v súvislosti s uvedenou zmenou nevidel dôvod pre zmenu výživného určeného posledným rozhodnutím súdu (do rozhodnutia odvolacieho súdu o schválení rodičovskej dohody). Reflektujúc na uvedené skutočnosti je, podľa názoru odvolacieho súdu, právny záver okresného súdu, že zistený skutkový stav neodôvodňuje zvýšenie výživného na maloletého O. zo strany otca správny, preto napadnutý rozsudok okresného súdu v tejto časti ako vecne správny potvrdil.

76. Odvolací súd námietku matky vytykajúcu súdu prvej inštancie neprihliadanie na potencialitu príjmu otca, ktorý by sa mohol zamestnať ako automechanik, nepovažoval za dôvodnú. Ust. § 75 ods. 1 zákona o rodine síce ukladá súdu prihliadnuť na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, v danom prípade však nie je možné uvedené ustanovenie aplikovať. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že otec je dlhodobo, od roku 2012 zamestnaný u toho istého zamestnávateľa na pozícii skladník a nebolo preukázané, že by sa vzdal výhodnejšieho zamestnania či pracovnej pozície. Odvolací súd v tejto súvislosti uvádza, že pokiaľ ide o ust. § 75 zákona o rodine, tento dopadá predovšetkým na prípady, kedy dôjde k zmene zamestnania výživou povinnej osoby, na základe ktorej sa zníži príjem povinnej osoby.

77. Na pojednávaní pred odvolacím súdom matka maloletého prostredníctvom splnomocneného zástupcu navrhla uloženie výchovného opatrenia rodičom maloletého spočívajúceho v uložení povinnosti zúčastniť sa psychologického poradenstva na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny za účelom zlepšenia komunikácie medzi rodičmi.

78. Podľa § 37 ods. 2 zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,
- c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

79. Odvolací súd návrh matky na uloženie výchovného opatrenia zamietol. Z obsahu spisu vyplýva, že v minulosti už bolo rodičom uložené výchovné opatrenie rozsudkom Okresného súdu Žilina č. k. 30P/148/2018-416 zo dňa 20. 05. 2019, v ktorej časti rozsudok okresného súdu nadobudol právoplatnosť dňa 19. 06. 2019. Zo správy z poradensko-psychologického procesu, ako konštatoval aj súd prvej inštancie v bode 14. odôvodnenia napadnutého rozsudku, vyplýva, že s rodičmi bolo realizovaných 12 stretnutí v období november 2020 až jún 2021, poradenský proces však nepriniesol výraznejšie zmeny v pozitívnom smere. Spolupráca s rodičmi nepriniesla pozitívne zmeny v ich vzťahoch, ani v komunikácii. Nepodarilo sa nájsť vnútornú motiváciu k výraznejším zmenám v ich postojoch a správaní sa, čo je jedným zo základných predpokladov pre efektivitu poradenského procesu, pričom zo správy vyplýva, že v určitom období došlo až k zhoršeniu vo vzťahoch a komunikácii rodičov. Cieľ výchovného opatrenia sa toho času nepodarilo naplniť. Na skutočnosť, že v minulosti uložené výchovné opatrenie nespĺnilo svoj účel upozornil vo svojom vyjadrení na pojednávaní pred odvolacím súdom aj kolízny opatrovník, ktorý zároveň poukázal na nedostatok v personálnom obsadení úradu.

80. Za daného stavu odvolací súd nepovažoval za účelné uloženie výchovného opatrenia rodičom maloletého, ktoré ani v minulosti nespĺnilo svoj účel. Bude úlohou rodičov, pokiaľ im ide o najlepší záujem ich maloletého syna a jeho zdravý vývoj, aby sa naučili spolu lepšie komunikovať, bez podliehania zbytočným vášňam, pričom ako už odvolací súd konštatoval vyššie, v prípade, ak by sa vzťah rodičov

negatívne prejavil na vývoji maloletého, môže dôjsť k zmene osobnej starostlivosti o maloletého, čo musia mať rodičia pri vzájomnej komunikácii na pamäti. Rodičom maloletého zároveň nič nebráni vyhľadať prípadne aj individuálnu pomoc u odborníka za účelom zlepšenia svojich komunikačných schopností.

81. Vzhľadom na zmenu rozsudku súdu prvej inštancie, i keď len čiastočnú, odvolací súd, okrem odvolacích trov opätovne rozhodol aj o trovách prvoinštančného konania, a to podľa § 52, § 58 C. m. p. v spojení s § 396 ods. 2 C. s. p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

82. Odvolací súd nanovo rozhodol aj o trovách štátu v súvislosti so znaleckým dokazovaním znalcom PhDr. Jozefom Ďanovským, a potom čo rovnako ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že je spravodlivé, aby obaja rodičia znášali trovy spojené so znaleckým dokazovaním v celkovej výške 595,12 eur, uhradené z prostriedkov Okresného súdu Žilina vo výške 395,12 eur, rovným dielom, uložil otcovi maloletého povinnosť nahradiť štátu - Slovenskej republike trovy vo výške 97,56 eur, s prihliadnutím na otcom zložené preddavky vo výške 200,- eur. Matke maloletého súd uložil povinnosť nahradiť trovy štátu vo výške 297,56 eur, keď zo strany matky maloletého nedošlo k zloženiu preddavku na trovy znaleckého dokazovania. S prihliadnutím na rodinné a majetkové pomery odvolací súd uvedenú povinnosť obom rodičom maloletého uložil splniť v lehote 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia, a to na účet Okresného súdu Žilina z ktorého prostriedkov bolo znalečné uhradené.

83. Odvolací súd uvádza, že i keď znalecké dokazovanie navrhol primárne otec maloletého, toto bolo nariadené v záujme maloletého dieťaťa (nie v záujme rodičov), a teda je správne, aby sa na jeho náhrade podieľali obaja rodičia. Odvolací súd zároveň dodáva, že samotný návrh otca na nariadenie znaleckého dokazovania v danom prípade nebol rozhodujúci, keď k nariadeniu znaleckého dokazovania za účelom komplexného posúdenia vhodnosti striedavej starostlivosti bolo potrebné pristúpiť bez ohľadu na to, či by bol takýto návrh vznesený niektorým z účastníkov konania. Pokiaľ matka v priebehu konania v súvislosti s trovami znaleckého dokazovania poukazovala na svoje majetkové pomery, odvolací súd konštatuje, že matka požiadala o oslobodenie od súdnych poplatkov, o ktorej žiadosti bolo rozhodnuté uznesením okresného súdu dňa 24. 03. 2021, ktorým nebolo matke priznané oslobodenie od súdnych poplatkov vzhľadom na skutočnosť, že matka má pravidelný mesačný príjem zo zárobkovej činnosti a súčasne je poberateľkou invalidného dôchodku a je v schopnostiach matky platiť súdne poplatky. Sťažnosť matky proti uvedenému uzneseniu bola okresným súdom zamietnutá.

84. V súvislosti s trovami štátu odvolací súd uvádza, že matka doplnenie odvolania čo do výroku o trovách konania podala po lehote, ako správne poukázal aj otec maloletého na pojednávaní pred odvolacím súdom (rozsudok okresného súdu bol splnomocnenému zástupcovi matky doručený dňa 06. 09. 2021, lehota na podanie odvolania začala plynúť dňa 07. 09. 2021, posledný deň lehoty na podanie odvolania bol 21. 09. 2022, matka odoslala doplnenie odvolania elektronickými prostriedkami dňa 22. 09. 2021). Z uvedeného dôvodu odvolací súd na doplnenie odvolania matky neprihliadal. Nakoľko však výrok o trovách konania je závislý od rozhodnutia vo veci samej, vzhľadom na zmenu napadnutého rozsudku bol odvolací súd v zmysle § 396 ods. 2 C. s. p. povinný nanovo rozhodnúť o trovách konania, vrátane trov štátu.

85. Uvedeným rozhodnutím dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 15P/369/2015-224 zo dňa 22. 01. 2018 vo výrokoch I., ktorým súd schválil dohodu rodičov upravujúcej osobnú starostlivosť o maloletého, vo výroku III. o bežnom výživnom a výroku V. o úprave styku otca s maloletým.

86. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania. (§ 76 C. m. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)